

# 2006 Yılı Protokol Süreci ve Yaşanılanların Bir Özeti

**6643 sayılı Türk Eczacıları Birliği Kanunu'nun, Merkez Heyeti'nin görevlerini belirleyen 39.Maddesinin (j) bendi "Eczanelerden sağlık hizmeti satın alacak bütün kamu ve özel kurum ve kuruluşlarla anlaşmalar yapmak, imzalanan protokole uygun tip sözleşmeleri bastırmak ve belirleyeceği bedel karşılığı eczanelere dağıtmak" şeklinde düzenlenmiştir.**

Türk Eczacıları Birliği, kanun ile kendisine verilen görev gereğince, her yıl kamu kurum ve kuruluşları ile, kurum mensuplarının tedavileri için düzenlenen reçete muhteviyatı ilaçların serbest eczanelerden karşılanması için uyulacak usul ve esasları belirleyen protokolleri imzalayarak, bu protokol metnini sözleşme formu olarak bastırıp Eczacı Odaları aracılığıyla üyelerine göndermektedir. Kurumlar ile Türk Eczacıları Birliği arasında tek tip protokol imzalanması suretiyle, eczanelerden ilaç karşılanması esaslarında ortaya çıkması muhtemel farklı uygulamaların önüne geçilmektedir.

Kurumlar ile Türk Eczacıları Birliği arasında, kurum mensuplarının ilaç ihtiyacının temini ile ilgili esasların belirlendiği bir tip sözleşme imzalanmaması halinde nasıl bir durumun ortaya çıkacağı, 1990-1995 yılları arasında Bağ-Kur ile sözleşmesiz dönem yaşanması ile görülmüştür. 1990 yılı sonunda Bağ-Kur'un ödemelerindeki gecikmeler ve reçete kontrollerindeki sorunlar nedeniyle eczacılar Bağ-Kur ile olan sözleşmelerini feshettiler ve 1991 yılı başında toplanan 26.Olağan Büyük Kongre'de eczacıların Bağ-Kur ile sözleşme yapmamaları, sözleşme yapanların da Oda Haysiyet Divanı'na verilmesi kararı alınmıştı. Bağ-Kur ile sözleşme yapmama eylemi, başlangıçta

tüm eczanelerin desteğiyle yürümekte iken, giderek eyleme verilen destek azaldı ve bazı eczaneler Bağ-Kur ile kurumun kendi belirlediği koşullar çerçevesinde anlaşma yapmaya başladılar. Kurumla anlaşma yapan eczane sayısının giderek artması ve Bağ-Kur reçetelerinin karşılanmasında yaşanan karmaşa, 28.Kongre'de, Merkez Heyeti'ne "eczanelerden sağlık hizmeti alabilecek bütün kamu ve özel kurum ve kuruluşlarla anlaşma yapmak, imzalanan protokole uygun tek tip sözleşme bastırmak ve belirleyeceği bedel karşılığı eczanelere dağıtmak" görevinin verilmesi ile sonuçlandı. Merkez Heyeti, Büyük Kongre'de kendisine verilen görevi yerine getirerek 06.12.1995 tarihinde Bağ-Kur Genel Müdürlüğü ile anlaşma imzaladı ve yeniden tüm eczacıların kurum ile eşit koşullarla sözleşme yapması sağlandı.

Türk Eczacıları Birliği 1984 yılından bu yana, Maliye Bakanlığı ile konsolide bütçeye tabi kurum ve kuruluşların serbest eczanelerden ilaç temininde uyulacak usul ve esasları belirleyen tek tip sözleşmeyi yapmakta ve 2002 yılına kadar da kamu kurum ıskontosu olarak "%5" ıskonto oranı uygulanmakta idi. 2002 yılı başında, Sağlık Bakanlığı tarafından ilaç fiyatlarına uygulanan %10'luk düşüş nedeniyle başlayan 15-16 Ocak eylemliliği, protokol şartlarının yeniden değerlendirilmesiyle sonuçlandı ve Türk Eczacıları Birliği'nin çabaları neticesinde, kamu kurum ıskontosunun "%2,5" olarak uygulanmasına karar verildi. İskonto oranı 2002, 2003 ve 2004 yıllarında %2,5 olarak uygulandı. SSK ve Yeşil kartın eczanelere geçişi ile yeni bir pazarlık dönemi başladı. 2005 Yılı protokol görüşmeleri kapsamında, eczacılar tarafından uygulanacak ıskonto oranı bu yeni durum dolayısıyla %3,5 olarak belirlendi.

Maliye Bakanlığı ile 2006 yılı için

sözleşme görüşmelerinin başladığı 2006 yılı Ocak ayında, daha önce Bağ-Kur ile yaşanan sözleşmesizlik sorununun bu defa Maliye Bakanlığı için yaşanması gündeme geldi. Ocak 2006'da Maliye Bakanlığı ile yapılacak protokolün ilk taslağı ortaya çıktığında Protokol'den ıskonto maddesi kaldırılmıştı. Merkez Heyeti'nin değerlendirmesi sonucu Maliye Bakanlığı yetkilileri ile yapılan toplantıda ıskontoyu Bütçe Uygulama Talimatı'na koyacaklarını ifade ettiler. Bunun Türk Eczacıları Birliği'nce kabullenilemeyeceği, Protokol'ün Maliye Bakanlığı ve Türk Eczacıları Birliği arasındaki bir anlaşma olduğu, ıskontonun da bu protokolde bulunması gereken maddelerden biri olduğu Maliye Bakanlığı yetkililerine aktarıldı. Dolayısıyla ıskonto protokolün içinde bırakıldı ve protokolün diğer maddeleri hakkında görüşmelere geçildi. Görüşmelerde bir önceki protokole göre cezalarda indirim, uyarıların genişletilmesi, iadelerin genişletilmesi, sözleşme feshinin karşılıklı olmasından çıkarak sadece eczacının bir ay önceden haber vermesi koşuluyla feshin yapılabileceği gibi çok sayıda madde değiştirilerek protokol daha sadeleştirildi.

Maliye Bakanlığı'nın, Rekabet Kurulu tarafından kendisine verilen görüşme dayalı olarak 2006 yılı sözleşme

**"Türk Eczacıları Birliği 'en az 3,5'un kabul edilemeyeceğini, bunun mesleki disiplin ve dayanışmayı ortadan kaldıracığını, sonuçta eczacılık mesleğinin bundan zarar göreceğini Maliye Bakanlığı'na anlattı."**

metninde eczaneler tarafından yapılacak iskonto için "en az %3,5" ifadesinin kullanılması talebinin Türk Eczacıları Birliği tarafından reddedilmesi ile birlikte 3 ay süren bir görüşme süreci başlamış oldu. "En az 3,5" ifadesinde hem Maliye Bakanlığı hem de Türk Eczacıları Birliği dirençli davrandı. Türk Eczacıları Birliği "en az 3,5"un kabul edilemeyeceğini, bunun mesleki disiplin ve dayanışmayı ortadan kaldıracığını, sonuçta eczacılık mesleğinin bundan zarar göreceğini Maliye Bakanlığı'na anlattı.

Şubat ayı boyunca, TEB Merkez Heyeti Başkanı Ecz.Mehmet Domaç ve Merkez Heyeti üyeleri, Maliye Bakanı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ve Sağlık Bakanı ile görüşmeler yaptı. Başbakan'a ulaşmak ve oluşabilecek kaos ortamını ifade etmek için randevu talebimiz AKP Genel Merkezi'ne ulaştırıldı. Daha sonra AKP Genel Başkan Yardımcısı Mir Dengir Mehmet Fırat'a Başbakan'la görüşme talebimiz iletildi. Maliye Bakanlığı ile, protokolde yer alacak iskonto oranı ifadesi konusunda uzlaşmaya varılabilmesi için TEB Merkez Heyeti Başkanı Mehmet Domaç, eczacı milletvekilleri İrfan Rıza Yazıcıoğlu, Sabri Varan, Kemalettin Göktaş ve Nihat Eri ile birlikte, Maliye Bakanı Sayın Kemal Unakıtan ile bir görüşme daha yaptı. Maliye Bakanı, eczanelerden alacakları iskonto oranını yükseltmek istediklerini ve bu doğrultuda çalışma yapacaklarını belirtti.

Maliye Bakanlığı'nın, iskonto oranları ile ilgili talebi ve gelişmeler, 11.02.2006 tarihinde düzenlenen Birinci Başkanlar Danışma Kurulu Toplantısı'nda Eczacı Odaları ile paylaşıldı. Bu toplantıda TEB Merkez Heyeti Başkanı Ecz.Mehmet Domaç, Maliye Bakanlığı ile yapılan görüşmeleri ve gelişmeleri toplantıya katılan Oda başkanları ve yöneticilerine aktardı. Toplantıya katılan Oda başkan ve yöneticileri ucu açık iskontoya hep beraber "HAYIR...!" dediler.

15.02.2006 günü, TEB Genel Başkanı Ecz.Mehmet Domaç, Çalışma Bakanı Sayın Murat Başesgioğlu ile "en az %3,5" ifadesi ile ilgili olarak görüştü. İbarenin sözleşmeden çıkmasını talebimiz kendisine iletildi. Çalışma Bakanı, Maliye Bakanı'nın eczanelerden, yüzde

3.5'tan daha yüksek bir oranda iskonto yapılması talebi olduğunu bildirdi.

27.02.2006 günü, TEB Merkez Heyeti Başkanı Ecz.Mehmet Domaç, TEB 2.Başkanı Ecz.Ekrem Eşkinat, TEB Genel Sekreteri Ecz.Erdoğan Çolak, TEB Saymanı Ecz.Sertaç Özmen ve Merkez Heyeti Üyesi Ecz.Fırat Ateş Maliye Bakanlığı Müsteşarı Hasan Basri Aktan'ı ziyaret etti. Maliye Bakanlığı, SSK ve Bağ-Kur yetkililerinin de katıldığı toplantıda Bütçe Uygulama Talimatı eki protokol hükümleri ve protokolde yer alacak iskonto oranı ifadesi görüşüldü.

11 Şubat 2006'da yapılan ilk Başkanlar Danışma Kurulu Toplantısı'ndan sonra; Maliye Bakanı, Sağlık Bakanı ve Çalışma Bakanı ile ve konu ile ilgili bürokratlarla yapılan görüşmelerde geline yer 23 Mart 2006'da konu ile ilgili ikinci Başkanlar Danışma Kurulu Toplantısı'nda başkanlarla paylaşıldı. Genel eğilim Merkez Heyeti'nin görüşmelere devam etmesi ve sözleşmenin imzalanmasının görüşmeler sonucunda değerlendirilmesi idi. Ancak Maliye Bakanlığı'nca hiçbir zaman tek iskonto oranı kabullenilmedi. Basamaklı iskontoda Maliye Bakanlığı dört teklif ile karşımıza geldi. Bu tekliflerden her biri de bizim tarafımızdan kabul edilemez bulundu.

**Mart ayında yapılan görüşmelerde, Maliye Bakanlığı ile protokol imzalanmaması halinde oluşması olası kaos ortamını önlemek ve protokolde yer alması istenen "en az %3,5 iskonto yapılması" ifadesinin değiştirilmesini sağlamak amacıyla yetkililerle görüşme yapılması sürecinde, eczanelerin yıllık hasılatına göre kademeli iskonto uygulaması gündeme geldi. Bu süreçte, Maliye Bakanlığı ve TEB tarafından sunulan yıllık KDV düşülmüş cirosuna göre kademeli iskonto tabloları üzerinde tartışıldı.**

Tüm tartışmalara karşın, Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti, görev ve sorumluluğunu bilerek, eczacıları

sözleşmesizlik ortamına sürüklemek, kaotik bir ortam yaratılmasına izin vermemek adına, meslektaşlarımızın verdikleri sağlık hizmetini rahat sürdürebilmesini sağlamak amacıyla 05.04.2006 tarihinde Maliye Bakanlığı ile protokol imzaladı.

Kademeli iskonto tablosuna göre, yüzde %3,5 olan iskonto oranı, ortalama %4,1'e yükseldi. 2006 Yılı sözleşmesinde imzalanan protokol hükmü gereğince, eczacılar, kademeli olarak yükselen dört iskontodan (%3, %3,5; %4; %4,5) kendi yıllık KDV'siz cirolarının karşılık geldiği oranı uygulayacaklar.

### 2005 yılı vergi beyannamesinin KDV düşülmüş cirosu

0- 220.000 YTL arasında yüzde 3 (tüm eczanelerin yüzde 28'i)
220.001- 440.000 YTL arasında yüzde 3,5 (tüm eczanelerin yüzde 33'i)
440.001 - 550.000 YTL arasında yüzde 4 (tüm eczanelerin yüzde 12'si)
550.001 YTL'nin üzerinde olanlarda ise yüzde 4,5 (tüm eczanelerin yüzde 27'si) olarak belirlendi.

Kamu sigorta kurumları en büyük alıcı olmanın avantajına bir de Rekabet Kurulu kararını ekleyerek, eczacılar için kademeli iskonto uygulamasının altına imza attılar. Kademeli iskonto, düşük cirolu eczanelerimizin iskonto oranını yüzde 3,5'tan yüzde 3'e indirerek bu durumda olan yüzde 28 eczacımız için bir avantaj sağladı. Eczacılarımızın yüzde 33'ü için ise durum değişmedi.

Bizler, belirli ekonomik koşullar altında iskonto oranlarının değişikliğe uğrayabileceğini biliyoruz. Özellikle ilacın en büyük alıcısı olan kamu karşımızda olduğu sürece, her dönem yeni bir dönemdir. Yeni koşullar protokollerini de etkileyecektir. Iskonto oranlarının düşürülmesini istiyorsak bunda örgütlü gücümüzün de çok önemli bir kriter olduğunu da bilmemiz gerekir. Birlik ve bütünlüğümüzü sağlayamadığımız sürece, "sıfır iskonto" talebimiz hoş bir söz olmaktan öteye geçemeyecek. Talebimizin gerçekleşmesi için esas gücümüzün örgütlülüğümüz olduğunu unutmayalım.